
OBSAH

Předmluva	5

Kapitola I

Úvod do studia politické ekonomie	11
1. Materiální výroba — určující podmínka života lidské společnosti	11
2. Společenská výroba a její hlavní stránky	13
3. Hybné síly a zákony rozvoje společenské výroby	26
4. Politická ekonomie jako věda	38

A. PŘEDMONOPOLNÍ KAPITALISMUS	45

Kapitola II

Výroba zboží, peníze. Zákon hodnoty	47
1. Charakteristika zboží výroby a její vývoj. Kapitalistická výroba jako nejvynutější forma zboží výroby	47
2. Zboží a jeho vlastnosti. Užité hodnota a hodnota	49
3. Vývoj forem hodnoty. Vznik peněz. Cena zboží	56
4. Zákon hodnoty a tržní mechanismus	70

Kapitola III

Kapitál a nadhodnota. Mzda za kapitalismu	77
1. Přeměna peněz v kapitál	77
2. Pracovní síla jako zboží	79
3. Pracovní, hodnototvorný a zhodnocovací proces, vznik nadhodnoty	82
4. Pracovní den za kapitalismu	83
5. Vyjádření hodnoty pracovní síly v penězích jako cena pracovní síly čili mzda	85
6. Kapitál konstantní a variabilní. Míra a masa nadhodnoty	88
7. Dva způsoby zvyšování nadhodnoty	89
8. Zvláštní nadhodnota	90
9. Tři stadia vývoje kapitalistické výroby	92
10. Kapitál jako výrobní vztah	95
11. Zákon nadhodnoty jako základní ekonomický zákon kapitalismu. Základní rozpor kapitalistického výrobního způsobu	96

Kapitola IV

Akumulační proces kapitálu a jeho sociálně ekonomické důsledky	98
1. Reprodukce prostá a rozšířená (obecně)	98
2. Kapitalistická prostá a rozšířená reprodukce	98
3. Maximální zhodnocení kapitálu jako cíl a smysl kapitalistické výroby	100
4. Koncentrace a centralizace kapitálu	101
5. Organické složení kapitálu a některé důsledky jeho růstu. Relativní přelidnění za kapitalismu	101
6. Všeobecný zákon kapitalistické akumulace	105
7. Postavení dělnické třídy za kapitalismu	105

Kapitola V

Koloběh a obrát kapitálu. Průměrný zisk a výrobní cena	107
1. Koloběh kapitálu	107
2. Obrát kapitálu, fixní a oběžný kapitál	110
3. Průměrný zisk a výrobní cena	114

Kapitola VI

Formy nadhodnoty	126
1. Obchodní kapitál a obchodní zisk	126
2. Zápůjční kapitál a úrok	131
3. Pozemková renta za kapitalismu	136

Kapitola VII

Reprodukce společenského kapitálu	146
1. Reprodukce individuálního a společenského kapitálu	146
2. Podmínky realizace za kapitalistické prosté reprodukce	148
3. Podmínky realizace za kapitalistické rozšířené reprodukce	152
4. Rozpory kapitalistické reprodukce společenského kapitálu	155

Kapitola VIII

Národní důchod za kapitalismu. Hospodářské krize	157
1. Národní důchod za kapitalismu	157
2. Hospodářské krize	160
3. Buržoazní ekonomická teorie předmonopolního období a její kritika	168
B. IMPERIALISMUS JAKO NEJVYŠŠÍ STADIUM KAPITALISMU	177

Kapitola IX

Leninova teorie imperialismu. Základní ekonomické rysy imperialismu a jeho historické místo. Všeobecná krize kapitalismu	179
1. Přeměna kapitalismu volné soutěže v kapitalismus monopolní	179
2. Leninova teorie imperialismu a jeho základní ekonomické rysy	180
3. Leninovo vymezení historického místa imperialismu	182
4. Všeobecná krize kapitalismu a její podstata	191

Kapitola X

Monopoly, monopolní cena a monopolní zisk. Působení zákona hodnoty a nadhodnoty za imperialismu	197
1. Růst koncentrace výroby a vznik monopolů	197
2. Vznik finančního kapitálu	204
3. Konkurenční boj v monopolním kapitalismu. Monopolní zisk a monopolní cena	213

Kapitola XI

Státně monopolní kapitalismus	221
1. Podstata státně monopolního kapitalismu a příčiny jeho vzniku	221
2. Hlavní formy státních zásahů do ekonomiky	229
3. Státně monopolní kapitalismus jako materiální příprava socialismu	262

Kapitola XII

Vývoj kapitalistické světové soustavy hospodářství. Rozpad koloniální soustavy imperialismu. Zvláštnosti ekonomiky rozvojových zemí. Integrovační procesy	266
1. Kapitalistická světová soustava hospodářství	266
2. Koloniální soustava imperialismu a její rozpad	289
3. Základní rysy ekonomiky rozvojových zemí	295
4. Mezinárodní ekonomická integrace ve vyspělých kapitalistických zemích	308

Kapitola XIII

Reprodukce monopolního kapitálu a její cyklický charakter. Zesílení nerovnoměrného a rozporného vývoje kapitalismu po druhé světové válce	319
1. Cyklický charakter reprodukce monopolního kapitálu	319
2. Inflace a krize mezinárodní měnové soustavy kapitalismu	327
3. Zesílení nerovnoměrnosti vývoje kapitalismu po druhé světové válce	348
4. Základní vývojové tendence reprodukčního procesu v zemědělství v současném kapitalismu	352
5. Postavení dělnické třídy v podmínkách státně monopolního kapitalismu	359

Kapitola XIV

Místo imperialismu ve vývoji společnosti	365
1. Marxisticko-leninská teorie zániku kapitalismu	365
2. Prohlubování všeobecné krize kapitalismu v současných podmínkách	369